

2023-05-31 Nr. NV-1295

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-420(2) TAIS-23-3977(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2284“ PROJEKTO		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-01-18	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-05-23	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių K. Adomaičio ir kt. inicijuotomis Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pataisomis siūloma sudaryti paskatas pakuočių gamintojams ir (ar) importuotojams sparčiai didinti plastikinių pakuočių perdirbimą, siekiant mažinti Lietuvos mokamą įnašą ES už neperdirbto plastiko kiekį bei nuosekliai įgyvendinti „teršėjas moka“ principą, Lietuvos mokamą įnašą ES už neperdirbto plastiko pakuočių atliekų kiekį kompensuojant ne iš visų mokesčių mokėtojų lėšų, bet paskirstant iš surinktų mokesčio už aplinkos teršimą gaminių ir pakuočių atliekomis lėšų. Projektu keičiama mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvatų taikymo tvarka. Siūloma numatyti, kad mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, polietileno tereftalato (toliau – PET), kombinuotųjų, kurių vyraujanti medžiaga – plastikas (toliau – kombinuotosios plastikinės pakuočės), pakuočių atliekomis – už tokias pripildytas pakuočes, kurios buvo perdirbtos.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija iš esmės pritarti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2284 ir pasiūlyti Seimui tobulinti pagal pastabas ir pasiūlymus:

- siūloma atidėti svarstymą dėl viso neperdirbto kombinuotųjų plastikinių pakuočių kiekio apmokestinimo, iki bus priimtas Pakuočių reglamentas. Nuo 2023 m. Europos Tarybos Aplinkos darbo grupės posėdžiuose svarstomas pasiūlymas dėl Pakuočių reglamento. Nuo Pakuočių reglamente nustatytos kombinuotųjų pakuočių apskaitos reikalavimų tiesiogiai priklausys ir nuosavo išteklių apskaičiavimo metodika. Planuojama, kad Pakuočių reglamentas galėtų būti priimtas iki 2025 m. Naujos kombinuotųjų pakuočių rūšies vykdant pakuočių apskaitą ir pildant mokesčio deklaracijas išskyrimas sudarytų administracinę naštą ūkio subjektams ir pareikalautų papildomų valstybės biudžeto lėšų Vieningos gaminių ir pakuočių apskaitos informacinės sistemos (toliau – GPAIS) ir VMI informacinės sistemos atnaujinimui;
- siūloma keisti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 4 priedą ir vienkartinėmis perdirbamosioms plastikinėms ir PET pakuočėms vietoj 618 Eur/t mokesčio tarifo nustatyti 520 Eur/t tarifą. Indeksavimo koeficientas sumažėtų, jei, kaip siūloma Aplinkos ministerijos parengtame Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo projekte (registracijos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) Nr. 23-1243), apskaičiuojant mokesčio už aplinkos teršimą indeksavimo koeficientą, būtų lyginamos einamųjų metų atitinkamo mėnesio kainos su praėjusių metų (o ne 2018 metų) kainomis;
- siūloma Įstatymo projekto pakeitimus, numatančius naują vienkartinių plastikinių ir PET pakuočių apmokestinimo tvarką, kai mokestis skaičiuojamas už likusį neperdirbtą kiekį, taikyti 2025 m. ir vėlesniems mokestiniams laikotarpiams. Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo išaiškinimus, 2021–2022 m. teisės aktų (Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo, Deklaracijų pildymo taisyklių) pakeitimus ir poreikį suteikti laiko pakuočių atliekų tvarkymo sistemos dalyviams prisitaikyti prie Įstatymo projekte numatytų pokyčių, pakeisti Atliekų tvarkymo taisykles, Deklaracijų pildymo taisykles ir atnaujinti GPAIS ir VMI informacines sistemas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Konkurencijos taryba, Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos apsaugos departamentu, Antrinių žaliavų ir atliekų surinkėjų, perdirbėjų asociacija, Aplinkosaugos koalicija, asociacija „Lietuvos gėrimai“, asociacija „Lietuvos maisto pramonė“, Lietuvos aludarių gildija, Lietuvos atsakingo verslo asociacija, Lietuvos augalų apsaugos asociacija,

Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacija, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, Lietuvos kosmetikos ir buitinės chemijos gamintojų asociacija, Lietuvos natūralaus mineralinio vandens asociacija, Lietuvos pakuotojų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos prekybos įmonių asociacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija, Lietuvos spaustuvininkų asociacija, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Pakuotės atliekų perdirbėjų asociacija, gamintojų ir importuotojų asociacija „Gamtos ateitis“, VšĮ „Užstato sistemos administratorius“, VšĮ „Žaliasis taškas“, VšĮ „Žiedinė ekonomika“. Pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus.

Argumentai, kodėl neatsižvelgta į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos verslo konfederacijos, VšĮ „Žiedinė ekonomika“, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos pastabas, pateikti derinimo pažymoje. Derinimo pažymoje yra siūloma nustatyti 100 % pakuočių sutvarkymo užduotį visų medžiagų pakuotėms bei nenumatyti naujos kombinuotų pakuočių rūšies, kai vyraujanti medžiaga – plastikas, tačiau įtraukti visas kombinuotas pakuotes.

Nutarimo projektas patikslintas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje ir Tarpinstituciniame pasitarime Finansų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Patikslintas Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe ir Finansų ministerija.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūloma Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja